

از بزرگترین اکتشافات باستان‌شناسی قرن چه می‌دانید؟

پیشینیان ما در طول هزاران سال زندگی بر روی سیاره خاکی آثاری از حیات و زندگی خود برجای گذاشته‌اند و حال این وظیفه باستان‌شناسان است تا با بررسی بقایایی چون استخوان‌ها، لوح‌های گلی، ابزارها، بناها و دیگر موارد به حقایقی درباره روزگاران کهن دست یابند، اکتشافاتی که گاه آنقدر تکان‌دهنده هستند که نحوه نگرش انسان امروزی را به خود دچار دگرگونی می‌کنند.

پیشینیان ما در طول هزاران سال زندگی بر روی سیاره خاکی آثاری از حیات و زندگی خود برجای گذاشته‌اند و حال این وظیفه باستان‌شناسان است تا با بررسی بقایایی چون استخوان‌ها، لوح‌های گلی، ابزارها، بناها و دیگر موارد به حقایقی درباره روزگاران کهن دست یابند، اکتشافاتی که گاه آنقدر تکان‌دهنده هستند که نحوه نگرش انسان امروزی را به خود دچار دگرگونی می‌کنند. به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، رهاورد قرن بیست و یکم ظهور فناوری و تکنیک‌های جدیدی برای باستان‌شناسان بوده است که به کمک آن توانسته‌اند به کشفیات قابل ملاحظه‌ای از دوران باستان دست یابند و جایگاه اصلی بقایای باستانی را در تاریخ دریابند. در زیر نگاهی به مهمترین اکتشافات باستان‌شناسی در قرن بیست و یکم میلادی خواهیم داشت:

**** هابیت‌های انسان‌نما**

کشف اسکلته کوچکی در سال 2003 در جزیره «فلورس» اندونزی موجب بوجود آمدن بحث‌های فراوانی درباره ماهیت این اسکلته شد. آیا این بقایا متعلق به یک انسان است و یا اسکلته متعلق به گونه دیگری از انسان است؟ در این منطقه استخوان‌های بیشتری نیز یافت شد که قدمت آنها به 12 هزار سال پیش بازمی‌گردد. در ابتدا همه متقاعد شدند که اسکلته کشف شده که اندازه آن نصف انسان امروزی بود متعلق به گونه دیگری از انسان است که آن را براساس فیلم «ارباب حلقه‌ها» هابیت نامگذاری کردند. اما همه دانشمندان به این باور نیستند که هابیت‌ها گونه مستقلی‌اند و برخی نیز معتقدند موجودات با مغز کوچکی به اندازه هابیت‌ها قادر به ساخت ابزارهای کشف در آن محوطه نبودند. این بحث‌ها همچنان ادامه دارد.

**** قدیم، تبه، سند خط، تاریخ، دارالسلام**

قدیمی‌ترین سند خطی تاریخ

باستان‌شناسان در سال 2014 اعلام کردند، قدیمی‌ترین نسخه خطی از بشر مربوط به قرن چهاردهم پیش از میلاد را در شهر دارالسلام کشف کرده‌اند. این لوح کشف شده که بخش کوچکی از یک لوح بزرگتر بوده است دارای حکاکی‌هایی آکادی با خط میخی است. دانشمندان معتقدند کیفیت بالای نوشتار حاکی از تعلق آن به خانواده‌ای سلطنتی است. این کشفیات نشان از اهمیت شهر دارالسلام پیش از عصر برنز دارد.

**** شهر گمشده مصر**

باستان‌شناسان در منطقه‌ای از کشور مصر که پیش از این تصور می‌شد هیچگاه در طول تاریخ سکونتگاه آدمی نبوده است، نشان‌هایی از یک شهر یافتند که در کنار یک مسیر پر رفت و آمد تجاری قرار داشته است. این شهر که «ام مواقیر» نام داشته، در طول دوران پرتلاطم تاریخ مصر بین سال‌های 1650 تا 1550 قبل از میلاد مرکز استقرار ماموران دولتی کنترل‌کننده تجارت پر رونق میان شهر اقصی و غرب بوده است. همچنین این جاده که مسیر «جیرگا» نام داشته، بسیار پیش از شهر «ام مواقیر» ایجاد شده بوده است. باستان‌شناسان در کنار این جاده موفق به کشف اولین نمونه‌های نوشتار با الفبای آوایی شده‌اند که روی قطعات سرامیکی با قدمت 3800 سال حکاکی شده بودند. البته نام «ام مواقیر» تنها یک لقب است و هنوز هیچ‌کس از نام واقعی این شهر کهن آگاهی ندارد.

**** تبه تا، اهنج**

تپه باستانی تاراهینج

باستان‌شناسان در حالی که پیش از احوادث اتوبان در سال 2007 مشغول کاوش در منطقه تاراهیل در ایرلند بودند، یک سازه دایره‌ای شکل متعلق به عصر آهن - دو هزار سال پیش از دوران جدید - کشف کردند. این محوطه کشف شده در فاصله 1.5 کیلومتری منطقه تاراهیل قرار دارد که سینت پاتریک در آنجا مردم بومی را دین مسیحی فرامی‌خواند. جست‌وجو در این مناطق به کشف آثاری متعلق به سه هزار سال قبل از میلاد مسیح شده است. این در حالیست که طرفداران میراث فرهنگی ایرلند در نهایت موفق به متوقف کردن پروژه ساخت اتوبان در این منطقه با ارزش باستانی نشدند.

**** شامپانزه‌های ابزار ساز**

در سال 2007 باستان‌شناسان از کشف شواهدی خبر دادند که طبق آن شامپانزه‌های ماقبل تاریخ از ابزار استفاده می‌کردند. با این اکتشاف دانشمندان نظریه‌پردازی کردند ویژگی‌هایی که تصور می‌شد منحصر به انسان است در شامپانزه‌ها نیز دیده می‌شود. باستان‌شناسان یک چکش سنگی 4300 ساله را در جنگل‌های استوایی آفریقا کشف کردند، زمانی که هیچ انسانی در آن زندگی نمی‌کرده است، بنابراین شامپانزه‌ها این چکش را به تقلید از روستاییان ساخته‌اند.

**** قایق‌های باستانی 8 هزار ساله**

باستان‌شناسان در سال 2010 پارویی به طول 1.8 متر را از زیر گل و لای حاشیه رودخانه‌ای در چانگ نیونگ کره جنوبی کشف

کردند. در سال 2005 نیز باستان‌شناسان بخش‌هایی از قایقی با طول 12 متر و با قدمت 8 هزار سال کشف کرده بودند و پاروهای کشف شده در سال 2010 نیز متعلق به همان دوره شناخته شده‌اند و به دلیل این که در زیر لایه‌های متعددی از گل و لای دفن شده بودند و اکسیژن نمی‌توانسته به آنها دسترسی داشته باشند و به همین دلیل در طول این سالیان دراز حفظ شده‌اند. باستان‌شناسان در سال 1999 در سواحل این کشور قایقی مشابه کشف کردند که معتقدند 6000 سال قدمت دارد.

**** اولین کشف‌های تاریخ با قدمت 40 هزار سال**

باستان‌شناسان بقایای اولین انسان متمدن در شرق آسیا را در دهه 1920 در چین کشف شد، اما در سال 2009 به این نتیجه رسیدند که وی اولین انسانی بوده است که کفش به پا داشته است. دانشمندان معتقدند وی حدود 40 هزار سال پیش پوششی برای محافظت از پاهای خود استفاده می‌کرده است و 40 هزار سال پیش از این کفش استفاده می‌کرده است.

**** کشف گور 12 هزارساله مشترک انسان و حیوان**

باستان‌شناسان در سال 2008 یک گور 12 هزار ساله متعلق به یک شمن را کشف کردند که در گذشته‌های بسیار دور یک رهبر معنوی و شفادهنده بوده است. در حالی که در آن روزگاران شمن‌ها در بیشتر مناطق وجود داشته‌اند، اما قبر کشف شده متعلق به یکی از اولین شمن‌ها بوده است. زن دفن شده در قبر ظاهراً قامت بلندی داشته است و بنابراین باستان‌شناسان در هنگام مرگ تقریباً 45 ساله بوده است. در این قبر بخش‌هایی از بدن حیوانات نیز یافت شد که از آن جمله می‌توان به دم یک گاو وحشی، استخوان لگن یک پلنگ و بال‌های یک عقاب اشاره کرد. همچنین به طرز شگفت آوری 50 لاک‌پشت نیز به همراه جسد دفن شده بودند.

**** کشف سازه‌ها، مشابه با استون‌هنج**

وودهنج

باستان‌شناسان تصور می‌کردند استون‌هنج تنها سازه بشری با این شکل شمایل است، اما محققان در سال 2010 سازه‌ای چوبی با همان شکل و تنها در فاصله نیم مایلی کشف کردند که شامل 24 تیر چوبی تا ارتفاع سه متر است و آن را وودهنج نامیدند. محققان با استفاده از جدیدترین و پیشرفته تکنولوژی تصویر برداری موفق به کشف وودهنج در 90 مایلی دشت سالزبری در غرب لندن شدند این سازه اسرار آمیز نیز همچون استون‌هنج با گمانه‌زنی‌های فراوانی درباره سازنده و کاربرد آن همراه بوده است. آیا این یک معبد است یا ابزاری برای مشاهدات ستاره شناسی؟ برخی از باستان‌شناسان معتقدند کشفیات سازه‌های دیگر در این منطقه به این ایده قوت می‌دهد که این سازه‌ها مجموعه‌ای برای تدفین مردگان بوده است.

**** کشف کشتی زیر برج‌های سازمان تجارت جهانی**

آمنکا

کارگردان مشغول کار در مرکز تجارت جهانی نیویورک در تابستان سال 2010 یک کشتی متعلق به سال 1700 میلادی را از زیرزمین کشف کردند. بین سال‌های 1979 تا 1836 ساکنین نیویورک که در تلاش برای اضافه کردن خانه‌های جدید و ندرن به جزیره‌اشان بودند اقدام به غرق کردن کشتی‌ها، خانه‌های قدیمی و درختان در رودخانه هادسون می‌کردند تا بتوانند روی آنها ساختمان‌های جدید بسازند. در این کاوش که در حدود دو هفته به طول انجامید بخش جلوی کشتی را که در حدود 32 فوت طول داشته است را شناسایی شد اما باستان‌شناسان بر این باورند که طول کلی این کشتی در حدود 50 فوت در پایه و 60 فوت در قسمت عرشه بوده است. طبق اسناد موجود، محققان اعلام کردند، این کشتی در حال عبور از دریای کارائیب با بادهای گرم «تردو» برخورد کرده و در این منطقه به گل نشسته و دیگر موفق به ادامه مسیر نشده است.

**** کهن‌ترین گور خانوادگی**

گه، خانه‌ادگ،

اولین نمونه از تدفین خانوادگی در سال 2005 در آلمان کشف شد. آزمایشات ژنتیکی نشان داد یک زن یک مرد و دو پسر در این گور خانوادگی دفن شده‌اند. این خانواده به احتمال فراوان در کشتار مربوط به 4600 سال پیش کشته شده بودند. همچنین در این محوطه گورهای دیگری متعلق به این دوره زمانی یافت شد که در بقایای همه اجساد شواهدی از اعمال خشونت دیده می‌شد. دانشمندان معتقدند دفن تمام افراد خانواده در یک گور حاکی از آن است که خانواده از سالیان دور و در عصر سنگی نیز نقشی مهم در اجتماع بشری داشته است. محل قرار گیری اجساد در این گورها نیز اطلاعات جالبی در اختیار دانشمندان قرار داده است. مردم عصر سنگی معمولاً زنان و مردان را رو به روی هم و در جهاتی متفاوت دفن می‌کردند اما در این گور خانوادگی فرزندان رو به روی والدین خود دفن شده بودند که نشان از یک رابطه میان آنهاست.